30 października 2026 Nr 9(20)

Bezpłatny Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta Starogard Gdański

STAROGARD.pl

ISSN 3071-8600

ROZMOWA

z Joanną Grabowską

Prezes starogardzkiego koła Polskiego Związku Niewidomych

5

INWESTYCJE

Będzie siedem nowych mieszkań

3

MIESZKAŃCY

Starogard jest dumny

11

SENIORZY

Dzień Seniora we włoskich rytmach

8

Drodzy Mieszkańcy,

październik tradycyjnie należy do seniorów. Podczas zorganizowanego specjalnie dla nich już po raz ósmy Starogardzkiego Dnia Seniora jak zwykle pokazali, że mają w sobie niewyczerpane pokłady energii i radości.

W tym miesiącu sporo uwagi poświęciliśmy też osobom z problemami ze słuchem i wzrokiem. Starogardzkie koła, w których działają zorganizowały swoje spotkania, na które nas zaprosiły. Zachęcam do lektury rozmowy z prezes starogardzkiego Koła Polskiego Związku Niewidomych Joanną Grabowską.

Świętowaliśmy jubileusz 130-lecia Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 2, 35-lecie Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1. Miałem wielką przyjemność wygłosić wykład inauguracyjny podczas rozpoczęcia roku akademickiego w Pomorskiej Szkole Wyższej, która obchodzi w tym roku jubileusz 25-lecia istnienia.

Centrum Sportowo-Edukacyjne im. Kazimierza Deyny zdobyło tytuł Samorządowej Inwestycji Roku 2026. Otrzymało także Grand Prix w konkursie Marszałka Województwa Pomorskiego za zasługi dla rozwoju turystyki w Województwie Pomorskim 2025 w kategorii inwestycje w turystyce. Starogard Gdański znalazł się w gronie laureatów piątej edycji konkursu „Asy Samorządu 2025", organizowanego przez redakcję tygodnika i portalu „Zawsze Pomorze".

Dzięki przebudowie budynku mieszkalnego przy ul. Kościuszki powstanie siedem nowych lokali komunalnych, który w przyszłym roku będą służyć siedmiu rodzinom.

Serdecznie zapraszam na „Marsz ku Wolności" oraz uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Świętujmy razem.

Miłej lektury

Janusz Stankowiak
Prezydent Miasta
Starogard Gdański

CENTRUM DEYNY
Samorządową Inwestycją Roku 2026

Centrum Sportowo-Edukacyjne im. Kazimierza Deyny w Starogardzie Gdańskim zostało nagrodzone statuetką „Samorządowa Inwestycja Roku 2026". Nagrodę odebrali Prezydent Miasta Janusz Stankowiak oraz Dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji Monika Kełpin podczas uroczystej Gali Magazynu VIP, która odbyła się 23 października w Warszawie.

Prezydent zadedykował to wyróżnienie wszystkim, którzy pracowali przy tej inwestycji i którzy na co dzień angażują się, by to miejsce tętniło życiem. Podkreślił, że to pierwszy taki obiekt w Polsce w całości poświęcony jednemu piłkarzowi, który nie tylko opowiada historię Kazimierza Deyny, ale przede wszystkim inspiruje kolejne pokolenia do aktywności, rozwijania pasji i realizowania marzeń.

— To miejsce spotkań, edukacji, sportu, rekreacji i wydarzeń, otwarte dla mieszkańców, turystów, dzieci, młodzieży i seniorów. Przyciąga do Starogardu Gdańskiego opowiadając jego historię poprzez historię jego wyjątkowego mieszkańca. Jest też przykładem tego, jak inwestycja samorządowa może stać się nie tylko ważnym obiektem, ale także symbolem miasta, jego ambicji i wiary w potencjał własnego dziedzictwa – powiedział włodarz Starogardu Gdańskiego.

Gala Magazynu VIP zgromadziła przedstawicieli wielu środowisk i branż. Wśród nagrodzonych znaleźli się przedsiębiorcy, ludzie biznesu, nauki, kultury i sztuki, artyści polskiej sceny teatralnej i filmowej, sportowcy oraz samorządowcy. Wśród nagrodzonych znaleźli się m.in. Ewa Błaszczyk, Paweł Domagała, Ewa Kasprzyk, Beata Ścibakówna, Ewa Wencel, Violetta Arlak, Paweł Wawrzecki, Mateusz Banasiuk, Janusz Józefowicz, Krzesimir Dębski czy Robert Janowski.

Centrum to nie tylko przestrzeń poświęcona Kazimierzowi Deynie. To również miejsce spotkań, aktywności i inspiracji, które może służyć mieszkańcom, turystom, szkołom, klubom sportowym oraz organizatorom wydarzeń. Warszawska gala stworzyła doskonałą okazję do zaprezentowania tej wyjątkowej inwestycji szerokiemu gronu odbiorców i zaproszenia do Starogardu Gdańskiego. Centrum Deyny oferuje możliwości organizacji szkoleń, konferencji oraz wydarzeń sportowych i kulturalnych, a odwiedzającym pozwala bliżej poznać historię wybitnego piłkarza, który przyszedł na świat właśnie w naszym mieście.

Nagroda „Samorządowa Inwestycja Roku 2026" to powód do dumy dla Starogardu Gdańskiego i wszystkich osób zaangażowanych w powstanie Centrum Deyny. To także potwierdzenie, że lokalna historia może stać się inspiracją do tworzenia nowoczesnych przestrzeni, które służą mieszkańcom i budują rozpoznawalność miasta w kraju i na świecie. ■

Najlepsza inwestycja turystyczna na Pomorzu

Centrum Sportowo-Edukacyjne im. Kazimierza Deyny otrzymało Grand Prix w konkursie Marszałka Województwa Pomorskiego za zasługi dla rozwoju turystyki w Województwie Pomorskim 2025 w kategorii inwestycja w turystyce. Ogłoszenie wyników odbyło się podczas obchodów Światowego Dnia Turystyki, 9 października na uroczystej Gali w Muzeum II Wojny Światowej.

Statuetkę w imieniu wszystkich zaangażowanych w jego budowę i promocję odebrali Prezydent Miasta Janusz Stankowiak oraz Dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji Monika Kełpin. Nagrodę wręczył Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Stuk.

– To miejsce, gdzie sportowa historia spotyka się z nowoczesną energią. Cieszę się, że kapituła konkursu dostrzegła nowoczesność tego miejsca, jego funkcjonalność, otwartość i atrakcyjność – powiedział Prezydent Miasta Janusz Stankowiak.

Kapituła konkursowa w uzasadnieniu podkreśliła wyjątkowy charakter miejsca – jedynego takiego w Polsce poświęconego jednemu sportowcowi. Doceniła nowoczesność w aranżacji wystawy i jej multimedialność.

Uroczystość wręczenia nagród połączona była z obchodami Światowego Dnia Turystyki. Odbyła się 9 października w Muzeum II Wojny Światowej, które w 2024 roku otrzymało główną nagrodę w kategorii oferta turystyczna. ■

Po raz trzeci wśród Asów Samorządu Pomorza

Starogard Gdański znalazł się w gronie laureatów piątej edycji konkursu „Asy Samorządu 2025", organizowanego przez redakcję tygodnika i portalu „Zawsze Pomorze". Miasto zostało nagrodzone w kategorii „Inwestycje Samorządowe" za budowę Centrum Sportowo-Edukacyjnego im. Kazimierza Deyny. . Uroczysta gala wręczenia nagród odbyła się 20 października w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku. Statuetkę i dyplom w imieniu Prezydenta Miasta Starogard Gdański odebrał jego zastępca ds. techniczno-inwestycyjnych Tadeusz Błędzki.

Kapituła doceniła Starogard Gdański za budowę Centrum Sportowo-Edukacyjnego im. Kazimierza Deyny, zwracając uwagę na ponadlokalny charakter obiektu, wielofunkcyjność przestrzeni oraz jej dostępność dla osób w różnym wieku i o różnych potrzebach. To miejsce, w którym sport, edukacja i historia łączą się z nowoczesną architekturą. Centrum służy nie tylko lokalnej społeczności, ale ma również potencjał, by przyciągać gości i promować Starogard Gdański oraz cały region Kociewia.

– Stworzyliśmy przestrzeń atrakcyjną i przyjazną dla ludzi, która wzbogaca krajobraz miasta, służy mieszkańcom i ma szansę przyciągać kolejnych gości do Starogardu Gdańskiego oraz całego regionu – podkreślił Tadeusz Błędzki, zastępca Prezydenta Miasta.

Tegoroczne wyróżnienie jest już trzecim tytułem „Asa Samorządu" dla Starogardu Gdańskiego. W 2022 roku miasto zostało nagrodzone za „Rewolucje podwórkowe" w kategorii „Otwartość na mieszkańców", a także za budowę letnich basenów odkrytych w kategorii „Polityka dostępności i rozwój kultury fizycznej". W 2023 roku Starogard otrzymał kolejne wyróżnienie – tym razem za rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w uznaniu współpracy władz samorządowych z organizacjami pozarządowymi i radami społecznymi. ■

Będzie siedem nowych mieszkań

Miasto Starogard Gdański przebuduje budynek mieszkalny przy ul. Kościuszki 98. Dzięki inwestycji powstanie siedem nowych lokali komunalnych, które w przyszłym roku będą mogły służyć siedmiu rodzinom. 6 października Prezydent Miasta Janusz Stankowiak podpisał umowę z wykonawcą inwestycji. Wartość zadania to ponad 1,8 mln zł.

Budynek przy ul. Kościuszki 98 przejdzie gruntowną modernizację. W wyniku przebudowy powstanie pięć mieszkań dwupokojowych, jedno mieszkanie trzypokojowe oraz jedna kawalerka. Łącznie siedem rodzin otrzyma nowe, funkcjonalne lokale mieszkalne.

– Każde nowe mieszkanie komunalne to konkretna pomoc dla konkretnej rodziny. To także kolejny krok w budowaniu miasta, w którym chcemy tworzyć mieszkańcom dobre i bezpieczne warunki do życia. Cieszę się, że możemy realizować kolejną inwestycję ze wsparciem BGK i sukcesywnie zwiększać zasób mieszkań komunalnych w Starogardzie – mówi Prezydent Miasta Janusz Stankowiak.

Zakres prac będzie szeroki. Obejmie m.in. budowę nowych przegród wewnętrznych, wymianę instalacji oraz stolarki okiennej i drzwiowej. Docieplone zostaną ściany zewnętrzne i stropy, a dach budynku przejdzie remont.

Wykonawcą robót jest firma ELKOR-BUD Sp. z o.o. z Rokitek. 6 października Prezydent Miasta Janusz Stankowiak w obecności zastępcy Prezydenta ds. Techniczno-Inwestycyjnych Tadeusza Błędzkiego oraz prezesa TBS Ziemi Kociewskiej Tomasza Czerwińskiego podpisał umowę na realizację zadania z dyrektorem firmy Ireneuszem Buckim. Wartość inwestycji wynosi 1 875 000 zł. Wykonawca ma 10 miesięcy od dnia podpisania umowy na realizację prac.

Inwestycja otrzymała dofinansowanie z Funduszu Dopłat za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego. Jest realizowana w ramach zadania pn. „Modernizacja budynków komunalnych". ■

Razem dla gospodarowania odpadami

5 października 2026 roku Gmina Miejska Starogard Gdański i Gmina Miejska Kościerzyna podpisały porozumienie międzygminne dotyczące powierzenia Starogardowi Gdańskiemu realizacji zadania w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Kościerzyny. To przykład samorządowej współpracy, która przynosi konkretne rozwiązania i obustronne korzyści.

Porozumienie podpisali Janusz Stankowiak, Prezydent Miasta Starogard Gdański oraz Dawid Jereczek, Burmistrz Miasta Kościerzyna, przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta Kościerzyna Jarosława Laskiego, w obecności zastępcy Prezydenta Miasta ds. Techniczno -Inwestycyjnych Tadeusza Błędzkiego.

Na mocy zawartego porozumienia Gmina Miejska Kościerzyna powierza Gminie Miejskiej Starogard Gdański wykonywanie zadania własnego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych. Realizacja zadania będzie odbywała się poprzez miejską spółkę Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las" Sp. z o.o., będącą instalacją komunalną prowadzącą działalność w zakresie przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Współpraca oznacza, że odpady komunalne odebrane od mieszkańców Kościerzyny będą kierowane do instalacji w Starym Lesie. Gmina Miejska Kościerzyna bezpośrednio uzyska gwarancję ciągłości świadczenia usługi oraz możliwość rozliczania jej w oparciu o obowiązujący w instalacji cennik. Mieszkańcy Kościerzyny powinni odczuć to na swoją korzyść w domowych budżetach. Z kolei ZUOK Stary Las, którego większościowym udziałowcem jest Gmina Miejska Starogard Gdański, będzie miał zapewniony większy strumień odpadów, co jest ważne dla działania samej instalacji.

Podpisane porozumienie jest przykładem praktycznej współpracy samorządów i wspólnego wykorzystywania potencjału komunalnego. To dowód na to, że granice administracyjne nie muszą być granicami współpracy.

– Samorządowa współpraca ma sens wtedy, kiedy prowadzi do konkretnych rozwiązań i pozwala lepiej wykorzystywać potencjał, którym dysponują nasze miasta. Cieszę się, że możemy współpracować z Kościerzyną i wykorzystać możliwości naszej miejskiej spółki „Stary Las". To dobry przykład partnerskiego podejścia i wzajemnego wspierania się samorządów – podkreśla Prezydent Miasta Starogard Gdański Janusz Stankowiak.. ■

Zostań Partnerem Starogardzkiej Karty Mieszkańca

Podczas ostatniej sesji Rady Miasta Starogard Gdański została podjęta uchwała w sprawie wprowadzenia i realizacji programu pn. „Starogardzka Karta Mieszkańca".

Dlatego zapraszamy lokalnych przedsiębiorców z branży usługowej do współtworzenia Starogardzkiej Karty Mieszkańca – programu, który ułatwi mieszkańcom dostęp do oferty lokalnych firm i zachęci ich do korzystania z usług oferowanych na terenie naszego miasta.

Partner sam określa rodzaj oferowanej korzyści – może to być rabat, specjalna cena, dodatkowa usługa, oferta okresowa lub inny przywilej przygotowany dla posiadaczy Karty.

Udział w programie to możliwość dotarcia do nowych klientów, zwiększenia rozpoznawalności firmy oraz bezpłatnej promocji wśród mieszkańców. To również okazja do pokazania, że Państwa firma aktywnie wspiera lokalną społeczność i rozwój Starogardu Gdańskiego.

Dołącz do grona Partnerów Starogardzkiej Karty Mieszkańca i rozwijaj swoją firmę razem z naszym miastem!

Razem możemy stworzyć atrakcyjny program, który przyniesie korzyści mieszkańcom i lokalnym przedsiębiorcom.

Propozycje zniżek, ulg lub innych korzyści dla posiadaczy Starogardzkiej Karty Mieszkańca prosimy przesyłać do Ewy Życzyńskiej, pracownika Urzędu Miasta Starogard Gdański, e-mail: ewa.zyczynska@um.starogard.pl, tel. 58 530-6092. ■

Do udziału zapraszamy w szczególności:

- salony fryzjerskie, kosmetyczne, barberskie i gabinety urody,
- gabinety rehabilitacyjne, fizjoterapeutyczne, stomatologiczne i dietetyczne,
- kluby fitness, siłownie i szkoły tańca,
- warsztaty samochodowe, myjnie i serwisy motoryzacyjne,
- firmy remontowe, budowlane, instalacyjne i porządkowe,
- pralnie, zakłady krawieckie, szewskie i zegarmistrzowskie,
- serwisy komputerowe, telefoniczne i naprawy sprzętu,
- studia fotograficzne i firmy świadczące usługi poligraficzne,
- szkoły językowe, placówki edukacyjne oraz organizatorów zajęć dla dzieci i dorosłych,
- biura rachunkowe, kancelarie oraz firmy doradcze,
- salony i gabinety pielęgnacji zwierząt,
- a także wszystkich innych lokalnych usługodawców.

Obchodzili 75-lecie działalności

Koło Powiatowe Polskiego Związku Niewidomych w Starogardzie Gdańskim obchodzi 75-lecie swojej działalności. Jubileusz był okazją do wspólnego świętowania, podsumowania dotychczasowej pracy oraz uhonorowania osób zaangażowanych w działalność organizacji.

W Restauracji Kociewianka odbyło się uroczyste spotkanie członków Koła Powiatowego Polskiego Związku Niewidomych w Starogardzie Gdańskim, zorganizowane z okazji 75-lecia działalności organizacji. Jubileusz był okazją do wspomnień, rozmów i podsumowania wielu lat działalności na rzecz osób niewidomych i słabowidzących. Podczas spotkania wręczono również odznaczenia i podziękowania osobom, które przez lata angażowały się w działalność koła. W uroczystości uczestniczył Janusz Stankowiak, Prezydent Miasta Starogard Gdański, który przekazał wszystkim członkom koła najlepsze życzenia z okazji jubileuszu. Pogratulował również Joannie Grabowskiej, prezes starogardzkiego koła, która aktywnie angażuje się w działalność organizacji. 75-lecie działalności przypada w szczególnym czasie. ■

Świętowali Dzień Głuchego

To było wyjątkowe spotkanie pełne radości, uśmiechów i dobrej energii. Z okazji Międzynarodowego Dnia Głuchego osoby niesłyszące spotkały się, by wspólnie celebrować swoje święto i spędzić ten wyjątkowy czas razem.

W spotkaniu uczestniczył również Zastępca Prezydenta Miasta ds. Społecznych Maciej Kalinowski, który złożył wszystkim uczestnikom najlepsze życzenia oraz podkreślił, jak ważna jest obecność, aktywność i głos osób niesłyszących w życiu naszego miasta. ■

Jesteśmy bardziej samodzielni

Rozmowa z Joanną Grabowską, prezes starogardzkiego koła Polskiego Związku Niewidomych

Jakie problemy i bariery najczęściej napotykają osoby niedowidzące i niewidome?

Największe trudności sprawiają bariery społeczne, architektoniczne, technologiczne oraz zawodowe. Często niewłaściwa infrastruktura: brak ścieżek naprowadzających (naprowadzających pasów na chodnikach), brak dźwiękowych sygnałów świetlnych na przejściach dla pieszych, a także nieoznakowane schody i krawężniki. Chwilowe przeszkody: źle zaparkowane hulajnogi, samochody zastawiające chodniki oraz brak głosowych zapowiedzi na przystankach lub ich niska jakość. Jeżeli chodzi o miasto Starogard Gdański zauważamy, że władze miasta sukcesywnie likwidują bariery architektoniczne. Osobom z dysfunkcją narządu wzroku łatwiej samodzielnie poruszać się po mieście, ale jeszcze napotykają na przeszkody. Jeżeli chodzi o zatrudnienie, to pracodawcy boją się zatrudniać takie osoby, obawiają się wysokich kosztów przystosowania stanowiska pracy oraz uważają, że osoby niepełnosprawne są mniej wydajne. Osoby niepełnosprawne mogą korzystać z nowoczesnych technologii, których na rynku jest coraz więcej. Niestety sprzęt jest bardzo drogi, a i osoby starsze nie zawsze mogą poradzić sobie z nowoczesną technologią.

Czy jako społeczeństwo potrafimy właściwie wspierać osoby z dysfunkcją wzroku?

Myślę, że społeczeństwo ma coraz większą wiedzę o potrzebach osób z dysfunkcją narządu wzroku. Ludzie coraz częściej wiedzą, jak prawidłowo udzielić pomocy. Sam fakt, że nie odwracają głowy na widok osoby z białą laską jest budujący i pokazuje, że wzrasta świadomość społeczna. Jednak nadal ważne jest, aby wiedzieć jak pomagać w odpowiedni sposób. Najlepiej zacząć od prostego pytania: „Czy potrzebuje Pani/Pan pomocy? W jaki sposób mogę pomóc?". Dzięki temu osoba z dysfunkcją narządu wzroku może sama zdecydować czy potrzebuje wsparcia i w jakiej formie. Musimy pamiętać, że przemieszczanie się z punktu A do punktu B wymaga od nas dużego skupienia. Zwracamy uwagę na przeszkody, odgłosy ulicy i otoczenia, aby bezpiecznie dotrzeć do celu, a nieproszona pomoc może czasami zaburzyć nasz rytm poruszania się.

Polski Związek Niewidomych obchodził niedawno jubileusz 75-lecia istnienia. Jaką rolę w życiu członków starogardzkiego Koła odgrywają wspólne spotkania, integracja oraz wzajemna pomoc?

Dzięki organizowanym przez starogardzkie Koła spotkaniom integracyjnym, okolicznościowym osoby z dysfunkcją narządu wzroku wychodzą z domu, nawiązują nowe znajomości, uzyskują informacje o szkoleniach w obsłudze komputera, telefonu, czy orientacji przestrzennej i czynności dnia codziennego. Rehabilitacja odgrywa ogromną rolę w życiu osób niewidomych i słabowidzących, ponieważ dzięki niej zdobywając nowe umiejętności jesteśmy bardziej samodzielni i możemy lepiej funkcjonować w społeczeństwie. Nasze stowarzyszenie organizuje spotkania integracyjne o charakterze turystycznym, sportowym lub kulturalnym. Poprzez taką aktywność wzrasta nasza samoocena i swoją postawą zachęcamy innych do zmian w swoim podejściu do niepełnosprawności.

Jakie są najważniejsze potrzeby i plany starogardzkiego Koła Polskiego Związku Niewidomych na najbliżej lata?

Dla ułatwienia pracy Koła przydałby nam się nowszy komputer, ponieważ sprzęt na którym pracujemy jest wysłużony, a na nowy nie mamy środków finansowych. Chętnie skorzystałybyśmy z pomocy wolontariuszy, ponieważ osoby w zarządzie Koła mają duże problemy ze wzrokiem. W miarę naszych możliwości planujemy dalej prężnie działać na rzecz osób z dysfunkcją narządu wzroku. Marzy nam się, aby osoby niewidome i słabowidzące z powiatu starogardzkiego pokonały barierę psychologiczną i wyszły z domu, a biała laska była symbolem wolności.

Co chciałaby Pani powiedzieć osobom, które z powodu utraty lub znacznej wady wzroku czują się zagubione lub wycofują się z życia społecznego?

Chciałabym pomóc w przełamaniu traumy po utracie wzroku zarówno osobom nowo ociemniałym i ich rodzinom. Zaproponuję udział w szkoleniu z zakresu rehabilitacji podstawowej w naszym ośrodku Homer w Bydgoszczy. Zachęcę te osoby do aktywnego włączenia się w organizowane przez Koło spotkań integracyjnych. Z mojego jedenastoletniego doświadczenia jako prezes KP PZN w Starogardzie Gdańskim wiem, że każdy ma inne potrzeby. Są osoby, które chętnie uczestniczą w życiu Koła i również są tacy, którym trudniej pogodzić się ze swoim losem. ■

Upamiętniliśmy ofiary Niemieckiej Zbrodni Pomorskiej

2 października w Starogardzie Gdańskim odbyły się uroczystości upamiętniające ofiary Niemieckiej Zbrodni Pomorskiej z 1939 roku. Przy poświęconej jej tablicy pamiątkowej umieszczonej na murze Aresztu Śledczego delegacje władz samorządowych oraz najważniejszych instytucji oraz stowarzyszeń złożyły kwiaty i zapaliły znicze pamięci oddając cześć pomordowanym mieszkańcom regionu.

W kościele pw. św. Wojciecha odprawiona została msza św. w intencji ofiar, a na placu św. Wojciecha wysłuchaliśmy Apelu Poległych, który stanowił symboliczny finał wspólnego hołdu i pamięci o tragicznych wydarzeniach. W imieniu Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej Karola Nawrockiego w uroczystościach udział wziął jego doradca etatowy Jarosław Bujak. O muzyczną oprawę uroczystości zadbała Orkiestra Dęta SCK.

– To była ważna chwila zadumy, pamięci i refleksji nad tragiczną historią mieszkańców Pomorza, którzy stracili życie w czasie niemieckiej okupacji. Pamięć o ofiarach jest naszym obowiązkiem. Musimy ją pielęgnować oraz przekazywać kolejnym pokoleniom, bo pamięć jest częścią naszej tożsamości i naszej historii – powiedział Prezydent Miasta Starogard Gdański Janusz Stankowiak. ■

Siła wspólnoty przypomina o zdrowiu

Październik od lat na całym świecie nosi wyjątkowy, różowy kolor. To czas, w którym ze szczególną mocą przypominamy o profilaktyce raka piersi – chorobie, która odpowiednio wcześnie wykryta daje bardzo wysokie szanse na całkowite wyleczenie.

W Starogardzie Gdańskim od lat prężnie działa Starogardzkie Stowarzyszenie Kobiet z Problemami Onkologicznymi „AMAZONKA", zrzeszające kobiety, które przeszły drogę leczenia onkologicznego i dziś dają świadectwo tego, jak cenna jest walka o zdrowie i życie. Niosą pomoc, dzielą się doświadczeniem i pokazują, że po diagnozie istnieje pełna nadziei codzienność.

Początek tegorocznego października był dla starogardzkich Amazonek szczególnie ważny. 3 października członkinie stowarzyszenia uczestniczyły w XXIX Ogólnopolskiej Pielgrzymce Kobiet po Chorobie Nowotworowej Piersi na Jasnej Górze. Spotkanie w Częstochowie stało się dla nich niezwykłym czasem osobistej modlitwy, refleksji oraz odnajdywania nowej siły.

Znaczenie tych wspólnych chwil trafnie podsumowuje Prezes Stowarzyszenia, Julia Grzebinoga – Nie ma rzeczy niemożliwych. Takie chwile przypominają nam, jak wielką siłę daje wspólnota i jak ważne jest, by być razem – dzielić się nadzieją, dobrym słowem i sercem – mówi.

Nie odkładaj zdrowia na później. Październik to idealny moment, by wdrożyć nawyk regularnego samobadania piersi i umówić się na badania profilaktyczne – USG lub mammografię. Pamiętaj, że poświęcenie kilkunastu minut na profilaktykę może uratować Twoje życie. Zadbaj o siebie już dziś! ■

45 lat dla MZK

Jubileusz 45-lecia pracy w Miejskim Zakładzie Komunikacji w Starogardzie Gdańskim obchodził wiceprzewodniczący Rady Miasta Marek Jankowski

Pracuje w MZK na stanowisku Kierownika Wydziału Infrastruktury Rekreacji i Estetyzacji.

Swoją wizytę złożyli mu Janusz Stankowiak Prezydent Miasta Starogard Gdański wraz ze swoimi zastępcami Maciej Kalinowski oraz Tadeuszem Błędzkim. Złożyli jubilatowi serdeczne życzenia oraz podziękowania za wieloletnią pracę w Zakładzie oraz wkład w rozwój komunikacji miejskiej w Starogardzie. ■

Dzień Opieki Paliatywnej

Z okazji Światowego Dnia Opieki Paliatywnej odbyło się zorganizowane przez Fundację „Kociewiacy dla hospicjum" spotkanie poświęcone znaczeniu opieki paliatywnej i hospicyjnej, a także potrzebom osób zmagających się z ciężkimi, nieuleczalnymi chorobami oraz ich bliskich.

Była to okazja do rozmów o empatii, wsparciu i codziennej pracy osób, które z ogromnym zaangażowaniem towarzyszą pacjentom i ich rodzinom w trudnych chwilach. Janusza Stankowiaka Prezydenta Miasta reprezentowała pełnomocnik Anna Kochanowska. ■

Razem przeciwko krzywdzeniu

Ponad 160 uczestników, sześć wykładów i czas na nertworking. Wszystko po, to by podzielić się wiedzą i doświadczeniem w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą i ich rodzinami. Stowarzyszenie „Można Inaczej" po raz drugi zaprosiło do Starogardu Gdańskiego specjalistów i praktyków na Wojewódzką Konferencję „Razem przeciw krzywdzeniu".

6 października odbyła się II Wojewódzka Konferencja zorganizowana przez Stowarzyszenie „Można inaczej" w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Województwem Pomorskim.

Mowa była o odporności psychicznej, bezpiecznych relacjach, roli rodziny i szkoły, sprawczości młodych ludzi oraz wyzwaniach świata cyfrowego. ■

130 lat tradycji

To wyjątkowy czas dla społeczności Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Starogardzie Gdańskim, która świętuje 130-lecie swojego istnienia. Jubileusz połączono z uroczystymi obchodami Dnia Edukacji Narodowej – święta wszystkich, którzy z pasją i zaangażowaniem kształtują kolejne pokolenia.

W uroczystości udział wzięli Zastępca Prezydenta Miasta ds. Techniczno-Inwestycyjnych Tadeusz Błędzki oraz Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych Agnieszka Buczyńska. Przedstawiciele miasta przekazali na ręce Pani Dyrektor Sławomiry Głodek podziękowania, wyrażając uznanie dla wieloletniej działalności szkoły oraz pracy całej społeczności szkolnej.

Historia placówki sięga 1896 roku. Początkowo szkoła funkcjonowała przy ulicy Jana III Sobieskiego, a od 2020 roku jej siedziba mieści się przy ulicy 2 Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich. Przez 130 lat zmieniały się pokolenia uczniów, nauczycieli i pracowników, ale niezmiennie ważną rolę odgrywały tu edukacja, wychowanie i budowanie więzi międzyludzkich. ■

35-lecie szkoły

14 października obchodziliśmy Dzień Edukacji Narodowej. Miejskie uroczystości odbyły się w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza, która świętowała jubileusz 35-lecia. Gratulacje i życzenia z tej okazji na ręce dyrektora szkoły Arkadiusza Kobierzyńskiego złożyli Przewodnicząca Rady Miasta Anna Benert oraz Zastępca Prezydenta Miasta ds. Techniczno-Inwestycyjnych Tadeusz Błędzki.

Uroczysta inauguracja działalności PSP 1 odbyła się 2 września 1991 roku, kiedy to oficjalnie rozpoczęto rok szkolny 1991/1992. W pierwszym roku naukę podjęło aż 1454 uczniów, a kadra liczyła 124 nauczycieli. Warto podkreślić, że piętnaścioro z nich pracuje w placówce nieprzerwanie od dnia jej otwarcia aż do dziś.

Kolejne lata przyniosły ważne wydarzenia oraz dynamiczny rozwój infrastruktury. 12 maja 1994 roku szkoła otrzymała imię patrona – Henryka Sienkiewicza. Niewiele później wzbogaciła się o nowoczesną bazę sportową: w 1997 roku oddano do użytku basen, a rok później – pełnowymiarową salę gimnastyczną. W związku z reformą ustroju szkolnego, 1 września 1999 roku nastąpiła zmiana nazwy placówki z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 8 na Publiczną Szkołę Podstawową Nr 1. Rozwój zaplecza sportowego kontynuowano również w kolejnych latach, czego efektem było powstanie w 2011 roku boiska piłkarskiego „Orlik".

Na przestrzeni lat placówką kierowali wyznaczeni dyrektorzy. W latach 1991–2001 funkcję tę pełniła Maria Schulz, a po niej, w latach 2001–2002, obowiązki dyrektora przejął Mariusz Noetzel. Następnie, przez 15 lat (2002–2017), szkołą zarządzał Wiesław Wąsik. Od 2017 roku stanowisko dyrektora piastuje Arkadiusz Kobierzyński.

Podczas miejskiej uroczystości Dnia Edukacji Narodowej, która odbyła się w połączeniu z jubileuszem 35-lecia Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 nagrody otrzymali: z Miejskiego Przedszkola Publicznego Nr 6 - Karolina Krzyżyńska, z Miejskiego Przedszkola Publicznego Nr 8 - Zofia Czerwińska – Dyrektor, z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 - Arkadiusz Kobierzyński – Dyrektor, z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 2 - Joanna Budlewska, z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 - Ewa Pacek, z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi - Radosław Janicki, z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 8 - Małgorzata Włoch, ■

Najlepsi maturzyści

Bartłomiej Pielak, Szymon Knuth i Marta Derron to najlepsi tegoroczni maturzyści w Starogardzie Gdańskim. W dowód uznania za rewelacyjne wyniki egzaminu dojrzałości Rada Miasta przyznała im nagrody pieniężne.

Maturzyści nagrody i dyplomy odebrali osobiście z rąk Prezydenta Miasta Starogard Gdański Janusza Stankowiaka oraz Przewodniczącej Rady Miasta Anny Benert. Listy gratulacyjne otrzymali również rodzice wyróżnionych, a także dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie Wiesława Górska. ■

Jubileuszowa inauguracja

W uroczystości uczestniczyły władze uczelni, samorządowcy, studenci, pracownicy oraz zaproszeni goście. Szczególnie ważny był ten dzień dla studentów rozpoczynających naukę na uczelni. Po raz pierwszy złożyli uroczyste ślubowanie i oficjalnie dołączyli do społeczności akademickiej PSW.

Podczas inauguracji wręczono Nagrody Rektora za działalność dydaktyczną oraz naukową. Gratulacje i podziękowania otrzymali też studenci z samorządu studenckiego oraz koła naukowego. Wyróżnieniem dla naszego miasta był wykład inauguracyjny, który wygłosił Janusz Stankowiak Prezydent Miasta Starogard Gdański, który mówił o tym, że nie ma dobrej przyszłości bez znajomości własnych korzeni, a rozwój miasta nie może być mierzony wyłącznie inwestycjami. Podkreślił rolę Pomorskiej Szkoły Wyższej w kształtowaniu takich postaw orazw budowaniu obywatelskiego miasta. ■

Dzień Seniora we włoskich rytmach

Za nami wyjątkowy Starogardzki Dzień Seniora, który 10 października upłynął w atmosferze serdeczności, wspólnej zabawy i muzycznych wzruszeń.

Na uczestników wydarzenia czekała prawdziwa muzyczna uczta. Na scenie wystąpił Francesco Napoli, dostarczając publiczności mnóstwo pozytywnej energii i emocji. Wyjątkowych wrażeń dostarczyła również Marcelina Runewicz, finalistka programu „Mam Talent!" oraz zwyciężczyni konkursu „Utalentowani". Dzień Seniora był doskonałą okazją do wspólnego świętowania, integracji i spędzenia czasu w radosnej atmosferze. To właśnie takie chwile przypominają nam, jak ważne są spotkania, wspólne przeżycia i docenianie osób, które swoją obecnością wzbogacają naszą lokalną społeczność.
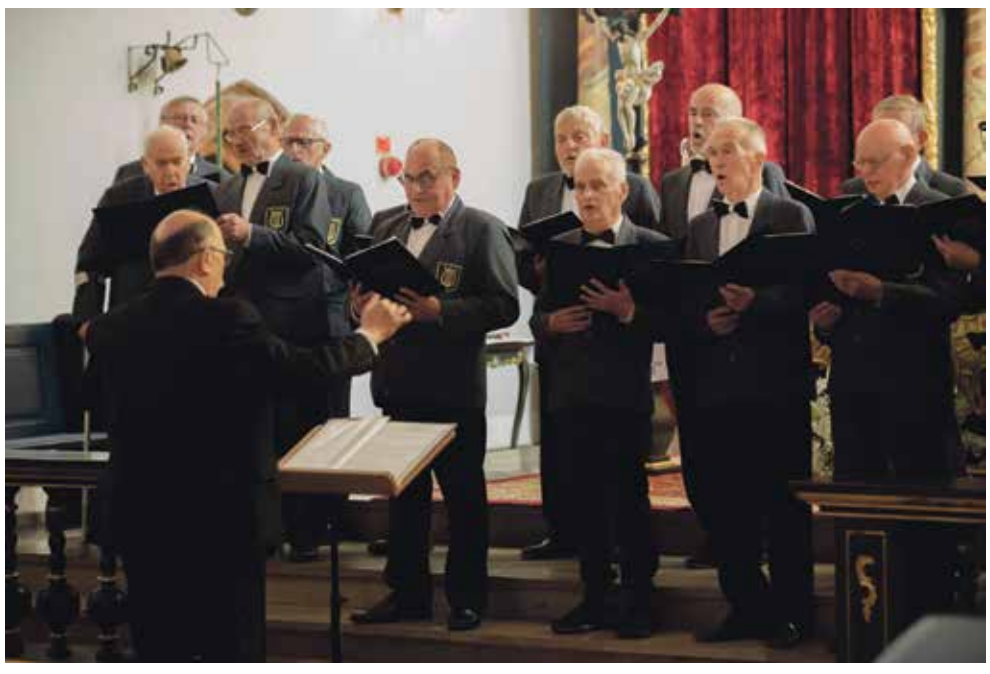

– Bardzo dziękuję za Państwa obecność w ósmej już edycji Starogardzkiego Dnia Seniora. Widok Waszych uśmiechniętych twarzy dodaje nam skrzydeł. Cieszę się, że tak wspaniale bawiliśmy się podczas koncertów Marceliny Runewicz, finalistki programu „Mam Talent" oraz niesamowicie zarażającego pozytywną energią Francesco Napoli. Drodzy Seniorzy, jesteście niesamowici. Po raz kolejny udowadniacie, że macie w sobie niewyczerpane pokłady sił i radości. Organizowanie dla Was takich spotkań to wielka przyjemność – powiedział Prezydent Miasta Starogard Gdański Janusz Stankowiak. ■

Przegląd Chórów Kościelnych

Pieśnią „Gaude Mater Polonia" 4 października w starogardzkiej farze w kościele św. Mateusza rozpoczął się pierwszy Rejonowy Przegląd Chórów Kościelnych Diecezji Pelplińskiej.

Pomysłodawcą i głównym organizatorem wydarzenia jest prezes Męskiego Chóru Kościelnego przy parafii św. Mateusza Lech Mazurkiewicz. Przegląd był zwieńczeniem obchodów ubiegłorocznego 100-lecia zespołu.

Do udziału zaproszone zostały 4 chóry kościelne: Zespół AKORD pp. św. Wojciecha (Starogard Gdański), Chór Kameralny pp. św Mateusza (Nowe), Chór św. Grzegorza pp. Podwyższenie Krzyża (Tczew), Chór Sicut Avis pp. Najświętszego Serca Jezusowego (Starogard Gdański) i Męski Chór Kościelny pp. Św. Mateusza (Starogard Gdański).

Kolejnym punktem programu była msza św. koncelebrowaną przez ks. dziekana Janusza Lipskiego oraz koncelebrantów ks. proboszcza dr Eugeniusza Stencela i kronikarza Janusza Kaszę.

Po zakończonej mszy ks. dziekan Janusz Lipski i ks. proboszcz Eugeniusz Stencel wręczyli podziękowania dla chóru za uczestnictwo w Przeglądzie oraz upominki od Męskiego Chóru Kościelnego dyrygentom chóralnym. Przegląd zakończył się śpiewem pożegnalnym.

Prowadzącym jako konferansjer był Karol Szarmański. Dyrygentem głównym Przeglądu był Tomasz Radimonas. Pod jego dyrekcją dwukrotnie wykonano „Gaudemater Polonia". Pozostali dyrygenci to Piotr Motyliński, Mateusz Kotwica, Łukasz Kiełpiński i Mariusz Marchewicz. ■

Spotkanie w klubie seniora

Janusz Stankowiak, Prezydent Miasta Starogard Gdański odwiedził seniorów podczas spotkania integracyjnego w Klubie Seniora „Złota Jesień". Spotkanie miało wyjątkowy charakter, ponieważ symbolicznie rozpoczęło kolejny rok aktywności i wspólnych działań seniorów.

Była to doskonała okazja do rozmów, integracji oraz wspólnego spędzenia czasu przy kawie i słodkim poczęstunku. Prezydent rozmawiał z kierownik Klubu Joanną Sobieszyńską oraz przewodniczącym Klubu Zygmuntem Gibasem o zrealizowanych dotychczas planach i inicjatywach, a także o pomysłach i planach na najbliższy czas.

Takie spotkania są doskonałą okazją do rozmów, wymiany doświadczeń i poznawania potrzeb starogardzkich seniorów. To również czas, w którym można wspólnie spojrzeć w przyszłość i zaplanować kolejne ciekawe inicjatywy.

O muzyczną oprawę spotkania zadbał DJ_Mariusz, który stworzył atmosferę sprzyjającą dobrej zabawie i integracji.

Prezydent życzył wszystkim Seniorom ze „Złotej Jesieni" wielu pięknych spotkań, energii do działania, zdrowia i samych dobrych chwil w nowym roku akademickim. ■

Integracja i radość na scenie

Wesołe scenki, radosne tańce i wspólny śpiew wypełniły dziś salę Sokół w Starogardzie Gdańskim. Wszystko za sprawą XIX Integracyjnego Przeglądu Kabaretowego „Złota jesień humorem się niesie", który po raz kolejny połączył uczestników we wspólnej zabawie, dostarczając wielu powodów do uśmiechu.

Można było podziwiać różnorodne występy, w których nie zabrakło zabawnych scenek, tańca i śpiewu. Każdy występ był okazją do zaprezentowania talentów, kreatywności i zaangażowania uczestników. Barwne prezentacje, entuzjazm występujących oraz ciepłe reakcje publiczności stworzyły wyjątkową atmosferę.

Wydarzenie zorganizował Środowiskowy Dom Samopomocy w Starogardzie Gdańskim. Przegląd był nie tylko okazją do zaprezentowania umiejętności artystycznych, ale także ważnym spotkaniem integracyjnym, sprzyjającym nawiązywaniu relacji, wzajemnej życzliwości i wspólnemu spędzaniu czasu. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. Tadeusz Błędzki – Zastępca Prezydenta Miasta Starogard Gdański, Dorota Glanert – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta oraz Zbigniew Toporowski – Sekretarz Miasta. ■

Muzyka, twórczość i integracja

3 października w Starogardzkim Centrum Kultury odbył się XXIX Powiatowy Przegląd Twórczości Artystycznej „Spotkajmy się 2026". Wydarzenie po raz kolejny zgromadziło seniorów, którzy zaprezentowali swoje muzyczne talenty, twórczość artystyczną i rękodzieło.

Przegląd został zorganizowany przez Polski Związek Emerytów i Rencistów – Oddział Rejonowy w Starogardzie Gdańskim. Na scenie wystąpiły zespoły i chóry z powiatu starogardzkiego oraz Malborka. Publiczność mogła wysłuchać występów zespołów: „Szpaki" ze Skórcza, „Halka" z Osiecznej, Skarszewskiego Towarzystwa Śpiewaczego, Chóru Szlachcianki, „Borzechowskiej Nuty", Koła Bobowo, Chóru „Jutrzenka" z Lubichowa, „Srebrnego Włosa" z Pinczyna, „Melodii" ze Zblewa. Muzycznym prezentacjom towarzyszyły wystawy twórczości artystycznej i rękodzieła przygotowane przez uczestników poszczególnych kół. Była to okazja do pokazania talentów, pasji i efektów pracy, którym seniorzy poświęcają swój wolny czas. ■

Zmiany zasad przyznawania Wierzyczanek

Nagrody Prezydenta Miasta Starogard Gdański będą przyznawane na nowych zasadach. Zmieni się zarówno ich forma, jak i tryb zgłaszania kandydatur. Istotną zmianą jest również możliwość przyznania nagrody honorowej we wszystkich dziedzinach. Radni Rady Miasta Starogard Gdański podczas ostatniej sesji, która odbyła się 30 września, podjęli uchwałę zmieniającą zasady przyznawania dorocznych Nagród Prezydenta Miasta.

Dotychczasowe zasady przyznawania dorocznych nagród Prezydenta Miasta pochodziły z 2000 roku. Projekt nowych zasad przewiduje nagrody w dziedzinie kultury, gospodarki oraz inicjatyw społecznych, w tym aktywności obywatelskiej i postaw szczególnie godnych naśladowania. Zgodnie z nowym regulaminem nagroda będzie miała formę okolicznościowej statuetki oraz dyplomu honorowego. Jednocześnie w każdej z dziedzin Prezydent Miasta będzie mógł przyznać nagrodę honorową – za całokształt działalności, szczególne osiągnięcia, a także przedsięwzięcia realizowane przez wiele lat i angażujące różne grupy mieszkańców. Regulamin podkreśla, że nagrody mogą być zarówno indywidualne, jak i zbiorowe.

Kto może otrzymać nagrodę?

Do otrzymania nagrody mogą być typowane osoby fizyczne i prawne oraz inne podmioty, które wyróżniły się osiągnięciami mającymi znaczenie dla miasta i jego mieszkańców a w szczególności budują więzi i tożsamość lokalną, promują Starogard Gdański w kraju i za granicą, przyczyniają się do rozwoju społeczno-ekonomicznego miasta, są przejawem aktywności obywatelskiej i solidarności, służą mieszkańcom i stanowią przykład postawy godnej naśladowania, są prowadzone przez wiele lat i angażują różne grupy społeczne.

Kto może zgłaszać kandydatów?

Kandydatury będą mogły zgłaszać na specjalnym druku wniosku wszyscy. Czyli m.in. osoby fizyczne i prawne, instytucje, organizacje pozarządowe, komisje Rady Miasta, członkowie Rad Społecznych powołanych przez Prezydenta Miasta oraz przedstawiciele środowisk i grup społecznych. Wnioski będą przyjmowane od 1 listopada do 10 grudnia każdego roku. Następnie do 10 stycznia Prezydent Miasta podejmie decyzję dotyczącą nominowanych i nagrodzonych w poszczególnych kategoriach, którzy nagrody otrzymają na uroczystej Gali. Nowe zasady przewidują również możliwość powołania przez Prezydenta Zespołu Opiniującego, jeśli wymagać tego będzie analiza zgłoszonych kandydatur.

Projekt nowych regulacji zakłada jednocześnie uchylenie obowiązujących zasad przyjętych w 2000 roku. Decyzja o przyznaniu nagród należy do Prezydenta Miasta, a zgodnie z regulaminem jest ostateczna i nie podlega odwołaniu. ■

Podczas przesłuchań w ciemno w The Voice of Poland Kinga Wylęgły zaśpiewała piosenkę „16 carriages" z repertuaru Beyonce. Odwróciła 4 fotele. Wybrała drużynę Kuby Badacha.
Konradowi Jastrzemskiemu niestety nie udało się przejść do kolejnego etapu, ale zaprezentował się świetnie.
Wielkie gratulacje dla Kingi i Konrada.

Najszybszy urzędnik

Marcin Hałas pracuje w Urzędzie Miasta Starogard Gdański w Wydziale Techniczno-Inwestycyjnym w Referacie Inwestycji. W wolnym czasie biega, a na swoim koncie ma liczne zawody i sukcesy.

Od kiedy pamiętam, jeśli w okolicy Skórcza odbywały się jakieś zawody biegowe to zawsze brałem w nich udział. Było to jednak „przy okazji", bez większych przygotowań i treningów. Początek systematycznego trenowania to wynik klasycznego „postanowienia noworocznego". Prawie trzy lata temu w Sylwestra postanowiłem sobie, że biorę się za bieganie i tak to trwa do dziś – opowiada Marcin Hałas.

Okazuje się, że Marcin Hałas jest najszybszyn urzędnikiem w kraju.

Mistrzostwa Polski Urzędników odbyły się ramach zawodów pod nazwą „Dycha nad Wisłą", które odbyły się w Tczewie w ostatnich dniach sierpnia. Klasyfikacja urzędników była jedną z kategorii dodatkowych w biegu głównym. Na mecie faktycznie okazało się, że w tym biegu spośród startujących urzędników Marcin Hałas był najszybszy.

– Patrząc na napis na medalu i pucharze z tych zawodów można sądzić, że jestem najszybszym urzędnikiem w Polsce, ale prawda jest taka, że po prostu byłem najszybszy tylko w tym konkretnym biegu i tylko spośród tam startujących urzędników, a do dziś nie wiem ilu ich naprawdę tam było. Takie małe sukcesy dają na pewno motywację do dalszych systematycznych treningów i dalszej pracy nad poprawą wyników. W tym roku planuję jeszcze start w Biegu Niepodległości w Porcie Gdańsk, a potem rozpocznę już przygotowania do Maratonu w Rzymie, który odbędzie się w marcu w przyszłym roku. Bieganie polecam wszystkim. Jest to sport dla każdego i bardzo dobry sposób na aktywne spędzanie wolnego czasu. Ważne, żeby zrobić ten pierwszy krok i przełamać swoją słabość. Potem jest już tylko lepiej i lepiej. Tylko jest jedno ryzyko: bieganie uzależnia, ale takiego uzależnienia życzę każdemu – zakończył Marcin Hałas. ■

Spotkanie z młodym kierowcą

5 października prezydent miasta Janusz Stankowiak spotkał się z Olafem Pakmurem, młodym zawodnikiem kartingu, który w swoim pierwszym pełnym sezonie kartingu wyczynowego osiąga coraz lepsze wyniki na krajowych i międzynarodowych torach.

Karting wyczynowy to profesjonalna odmiana motorsportu, w której zawodnicy ścigają się na specjalnie przygotowanych, bardzo lekkich i szybkich gokartach spalinowych na otwartych, oficjalnie zatwierdzonych torach asfaltowych.

Olaf przybył na spotkanie wraz ze swoim tatą oraz dyrektorem Szkoła Podstawowa Nr 1, do której uczęszcza. Podczas rozmowy opowiedział o swojej sportowej pasji, dotychczasowych startach i planach na przyszłość.

Swoją przygodę z kartingiem rozpoczął trzy lata temu od jazdy rentalowej (na hali). Od marca 2026 roku rywalizuje już w kartingu wyczynowym, startując w kategorii seniorskiej ROK w barwach KLM – Kornel Lenartowicz Motorsport.

W tym sezonie Olaf z powodzeniem startował m.in. w ROK Cup Poland, Open Kart Cup oraz międzynarodowym Czech Kart Open. Szczególnie udany był występ w Trzyńcu, gdzie w kwalifikacjach uzyskał 8. czas, a Superfinał ukończył na 9. miejscu, notując jednocześnie czwarty najlepszy czas okrążenia.

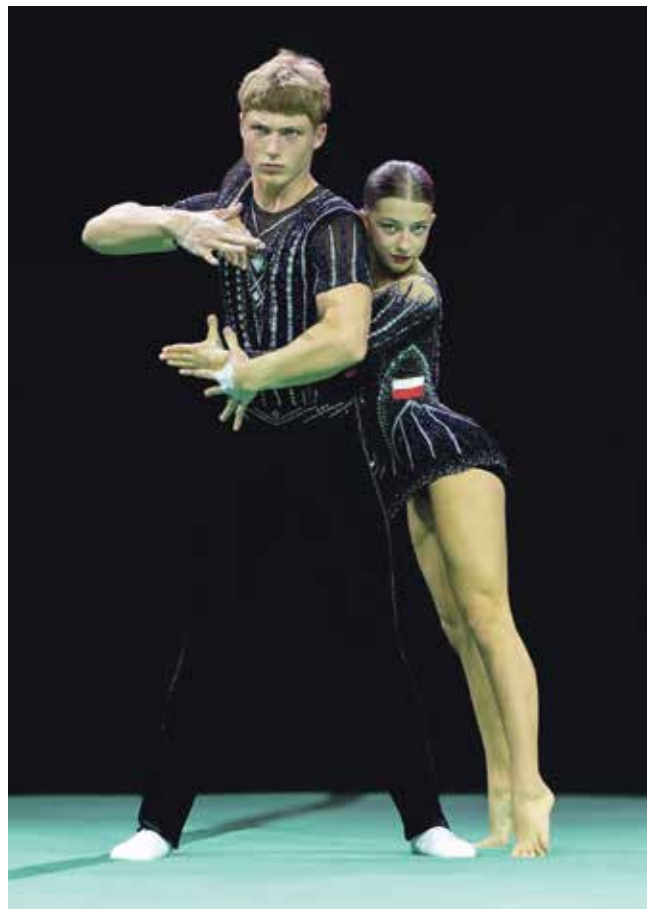
Największe wyzwanie czeka jednak Olafa już wkrótce. Zawodnik wystartuje w ROK Cup Superfinal w Lonato we Włoszech – światowym finale serii ROK Cup, w którym rywalizować będą zawodnicy z 35 krajów.

Będzie to dla Olafa wyjątkowy debiut w tych zawodach i zwieńczenie bardzo intensywnego pierwszego sezonu w kartingu wyczynowym. ■

Zdobywali międzynarodowe doświadczenie

Marta Jaworska i Paweł Kraiński, zawodnicy klubu UKS Kociewie ze Starogardu Gdańskiego, mają za sobą niezwykle ważny start w swojej sportowej karierze. Reprezentując Polskę w akrobatyce sportowej w kategorii dwójka mieszana Youth, wzięli udział w Mistrzostwach Świata w Pesaro we Włoszech – zawodach, w których spotykają się najlepsze duety z całego świata. Podczas mistrzostw zawodnicy byli pod opieką trenerki Agnieszki Szwedy-Princ.

Sam udział w Mistrzostwach Świata jest ogromnym wyróżnieniem i prestiżem. To efekt wielu godzin treningów i pracy zawodników, trenerów oraz najbliższych, którzy wspierają ich na każdym kroku. Marta i Paweł zakończyli rywalizację na 21. miejscu na świecie. Choć apetyty z pewnością były większe, ten start jest przede wszystkim cennym doświadczeniem i kolejnym krokiem w ich sportowej drodze. Nie zwalniają tempa. Wracają do treningów z jeszcze większą motywacją, wyciągają wnioski i pracują nad kolejnymi elementami. Mistrzostwa Świata w Pesaro to dla nich nie koniec, lecz kolejny etap pięknej, wymagającej i pełnej ambicji sportowej przygody. ■

Mistrzowie polskiego pejzażu

W Galerii A odbył się uroczysty wernisaż wystawy „SZTUKA POLSKA. Prof. Jan Stanisławski i jego uczniowie". Mieszkańcy Starogardu Gdańskiego mają niepowtarzalną okazję podziwiać dzieła jednego z najważniejszych malarzy polskiego modernizmu oraz wybitnych twórców krakowskiej szkoły pejzażu. Ekspozycja będzie dostępna dla zwiedzających do 11 grudnia.

Godziny otwarcia GALERII A:
Poniedziałek: 8:00 – 18:00
Wtorek: 8:00 – 16:00
Środa: 8:00 – 18:00
Czwartek – Piątek: 8:00 – 16:00
Niedziela: 14:00 – 18:00
(Sobota: nieczynne)

Wystawa to wyjątkowa okazja do bliskiego spotkania z malarstwem Jana Stanisławskiego — wybitnego artysty okresu Młodej Polski, który zredefiniował sposób ukazywania natury, światła i koloru w polskiej sztuce. Prezentowane dzieła pokazują nie tylko kunszt samego mistrza, ale również to, jak jego unikalne podejście do pejzażu rozwijali jego najzdolniejsi uczniowie. O założeniach ekspozycji i jej artystycznym kontekście opowiedział kierownik Galerii A, Adam Jakub Haras. Niezwykłym akcentem wydarzenia było wystąpienie właściciela prezentowanej kolekcji, który podzielił się z publicznością kulisami powstania zbioru oraz historią poszczególnych dzieł. Na wystawie można zobaczyć

prace takich klasyków polskiego malarstwa jak: Stanisław Czajkowski, Stefan Filipkiewicz, Stanisław Kamocki, Tadeusz Rychter Procajłowicz, Henryk Szczygliński. Prezentowane obrazy Stanisławskiego pochodzą ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Suwałkach, z kolei dzieła jego uczniów użyczone zostały z kolekcji prywatnej.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania Sponsorom wydarzenia: Polpharma SA, GAMA sp. z o.o., Bank Spółdzielczy w Starogardzie Gdańskim oraz Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe „Broker" Sp. z o.o. ■

Zgodnie z Uchwałą Nr XV/163/2019 Rady Miasta Starogard Gdański z dnia 30 października 2019 r. W sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury, opieką nad zabytkami oraz ustalenia ich wysokości informujemy, że do dnia 30 listopada 2026 r. można składać wnioski o stypendium w dziedzinie kultury, które realizowane będą w roku 2027.
Wniosek stanowi załącznik do niniejszej uchwały oraz jest dostępny po zeskanowaniu kodu QR.
Wypełnione wnioski należy złożyć w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miasta Starogard Gdański, ul. Gdańska 6, lub przesłać pocztą (decyduje data wpływu do Urzędu). Komórką odpowiedzialną za obsługę wniosków stypendialnych jest Wydział Informacji Społecznej.
Informacji udziela Sylwia Döring, e-mail: sylwia.doring@um.starogard.pl, nr tel. 58 530 60 93.

Pamięć, poezja i muzyka

23 października w Osiedlowym Domu Kultury przy ul. Reymonta odbył się Poetycki Dżem Session im. Radosława Ciecholewskiego. Spotkanie poświęcone poezji, piosence literackiej i recytacji było okazją do wspominania artysty oraz pielęgnowania pamięci o jego twórczości. Ważnym momentem wydarzenia było odsłonięcie pamiątkowej tablicy upamiętniającej jego osobę i dorobek artystyczny.

Poetycki Dżem Session im. Radosława Ciecholewskiego zgromadził miłośników poezji, muzyki i słowa. Wydarzenie stało się przestrzenią do prezentacji twórczości poetów i bardów, zarówno z Kociewia, jak i z innych regionów. Wspólne spotkanie pokazało, że sztuka potrafi łączyć pokolenia, budować więzi i przywoływać wspomnienia o osobach

ważnych dla lokalnej kultury. W wydarzeniu uczestniczył zastępca prezydenta miasta Maciej Kalinowski. Szczególnym momentem spotkania było odsłonięcie pamiątkowej tablicy poświęconej Radosławowi Ciecholewskiemu. Upamiętnia ona jego osobę oraz artystyczny dorobek, który pozostaje ważną częścią lokalnego życia kulturalnego. Autorem tablicy jest prof. Dariusz Syrkowski, a jej fundatorami są rodzina i przyjaciele Radosława Ciecholewskiego. Organizacją uroczystości zajęły się Stowarzyszenie Działań Teatralnych oraz KoPaRa – Komitet Pamięci Radka.

Osoby, które chciałyby wesprzeć inicjatywę upamiętnienia Radosława Ciecholewskiego, nadal mogą dołączyć do zbiórki i przekazać dowolną kwotę. Wpłaty przyjmowane są za pośrednictwem strony: https://zrzutka.pl/jy6gzw.
Spotkanie było nie tylko wydarzeniem artystycznym, ale również wyrazem pamięci, wdzięczności i przywiązania do człowieka, który pozostawił po sobie ważny ślad w lokalnej kulturze. ■

34. Bieg Kociewski z Polpharmą

W niedzielę 4 października Starogard Gdański ponownie zamienił się w biegową stolicę Kociewia. W 34. Biegu Kociewskim z Polpharmą rywalizowali zarówno najmłodsi uczestnicy, jak i doświadczeni zawodnicy, którzy zmierzyli się z 10-kilometrową trasą.

Sportowe emocje rozpoczęły się o godz. 11:00 od Biegu Młodzieżowego na Milę. Na starcie stanęli młodzi zawodnicy reprezentujący kluby sportowe z całego Pomorza. Wśród dziewcząt najlepsza okazała się Maja Marszewska z Akademii Biegowej Kartuzy AMS, która uzyskała czas 4:54.39. W rywalizacji chłopców zwyciężył Piotr Sobiecki z UKS Samochodówka Wejherowo z czasem 4:22.73. Następnie na trasę wyruszyli najmłodsi uczestnicy. Blisko 100 przedszkolaków pokonało dystans 400 metrów wspólnie z AMS-ikiem. Dla dzieci była to przede wszystkim okazja do dobrej zabawy, aktywnego spędzenia czasu i pierwszego kontaktu ze sportową rywalizacją. Najważniejszym punktem wydarzenia był start biegu głównego na dystansie 10 km, który nastąpił punktualnie o godz. 12:00. W klasyfikacji generalnej kobiet zwyciężyła Monika Dubiella z KS Prefbet-Sonarol Łomża z czasem 34:31. Drugie miejsce zajęła Julia Liebenthal z MKS Parasol Wrocław – 35:06, a trzecie Julia Koralewska z KS AZS AWFiS Gdańsk – 37:47. Wśród mężczyzn najszybszy był Wojciech Serkowski z GKS Cartusia Kartuzy, który pokonał trasę w 30:58. Drugie miejsce zajął Mateusz Niemczyk z KS Prefbet-Sonarol z czasem 31:05, a trzeci był Leon Gajdus z 9BBKPANC – 33:17.

Nie zabrakło również dodatkowych klasyfikacji. Wśród najszybszych Starogardzianek znalazły się Weronika Wójcik-Wicka, Lucyna Petka i Marta Ryk, natomiast wśród Starogardzian najlepsi byli Mateusz Niemczyk, Leszek Czaja i Maciej Szyszkowski. Wyróżniono także najszybsze mieszkanki i mieszkańców Gminy Wiejskiej Starogard, pracownice i pracowników ZF Polpharma, a także najstarszego zawodnika. Tytuł najstarszego uczestnika przypadł Ryszardowi Popielowi. Najliczniejszą grupą biegową okazała się natomiast Polpharma Run. ■

Sportowe emocje i muzyczny finał

Złożenie kwiatów pod pomnikiem, turniej e-sportowy, wręczenie nagród i wyjątkowy koncert – tak w Starogardzie Gdańskim uczczono 79. rocznicę urodzin Kazimierza Deyny.

23 października przypadała 79. rocznica urodzin Kazimierza Deyny. Tego dnia rano przedstawiciele miasta i Ośrodka Sportu i Rekreacji złożyli kwiaty pod pomnikiem legendarnego piłkarza. W uroczystości uczestniczyli zastępca prezydenta miasta ds. społecznych Maciej Kalinowski, wiceprzewodniczący Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji Jarosław Janaszek oraz zastępca dyrektora OSiR Iwona Trocha. Był to symboliczny gest pamięci i szacunku dla wybitnego sportowca, który na zawsze zapisał się w historii polskiego futbolu.

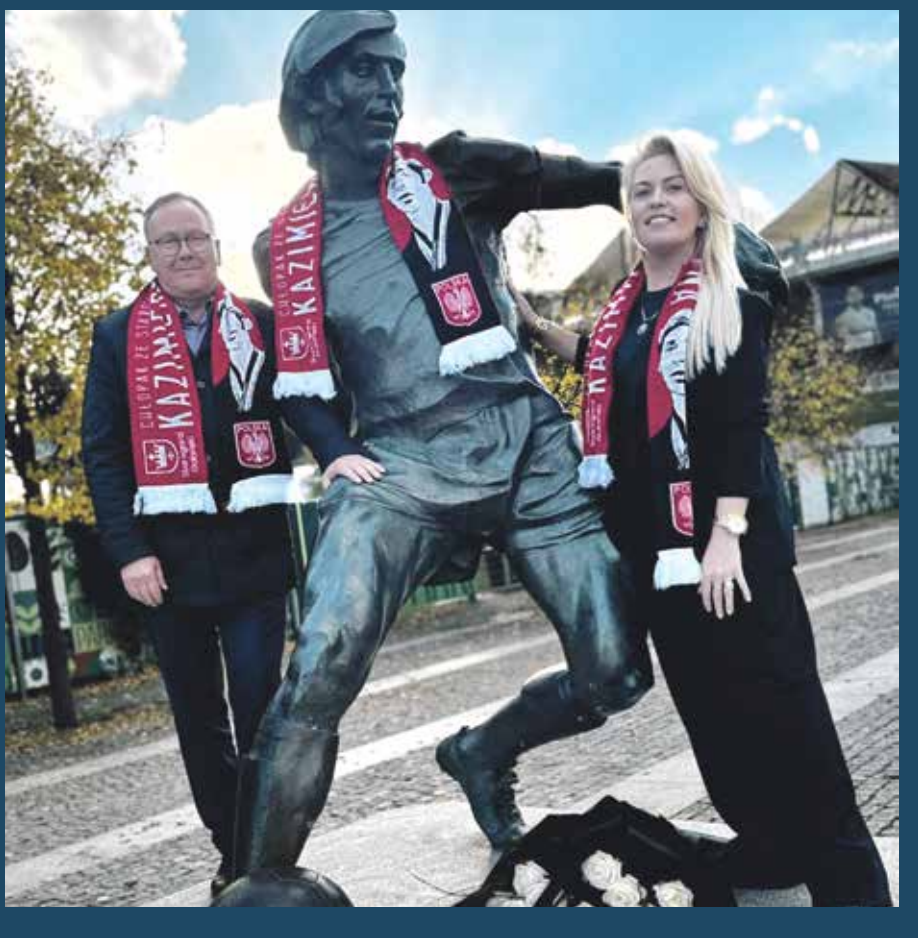

Tego samego dnia odbył się turniej e-sportowy o e-Puchar Deyny, zorganizowany we współpracy z firmą Edumate – Partner Twojej Szkoły. Do rywalizacji stanęło 26 zawodników, którzy zmierzyli się w wirtualnym świecie piłki nożnej. Nie zabrakło emocji, sportowej walki i dobrej zabawy. Turniej pokazał, że pasja do futbolu może łączyć pokolenia również poza tradycyjnym boiskiem. Świętowanie kontynuowano 24 października w Centrum Deyny, gdzie wręczono nagrody zwycięzcom turnieju. Zwieńczeniem obchodów był koncert Kingi Wylęgły z Michałem Czaplewskim. Muzyczne spotkanie dostarczyło publiczności wielu wzruszeń i stworzyło wyjątkową atmosferę, pięknie dopełniając wspólne świętowanie urodzin legendarnego piłkarza. Obchody były okazją nie tylko do integracji i dobrej zabawy, ale przede wszystkim do przypomnienia postaci Kazimierza Deyny – jednego z najwybitniejszych polskich piłkarzy. ■

Urodziny Kazimierza Deyny

W dniu, w którym nasz wielki Starogardzianin obchodziłby 79. Urodziny Prezydent Miasta Janusz Stankowiak wspólnie z Dyrektor OSiR Moniką Kełpin złożył kwiaty przy jego grobie w Warszawie, oddając hołd człowiekowi, który na zawsze zapisał się w historii polskiego i światowego futbolu. Zostawiony został też mały podarunek dla Kazika, który zawisł na jego szyi na pomniku upamiętniającym go jako zawodnika Legi Warszawa przy stadionie Legii. ■

Rada Miasta Starogard Gdański

Anna Benert

Przewodnicząca Rady Miasta

pełni dyżur w każdą środę w godz. od 15:30 do 16:30 w Urzędzie Miasta, pok. 108
Możliwość spotkania po wcześniejszym umówieniu się pod nr tel. 58 530 60 24 lub 58 530 60 25

Dyżury radnych

Klub Radnych „Nasz Starogard" – w każdą środę w godz. od 15:00 do 16:00 w Urzędzie Miasta, pok. 108.

Klub Radnych „Koalicja Obywatelska" – w każdy wtorek w godz. od 16:00 do 17:00 w biurze poselskim posła na Sejm RP Patryka Gabriela, ul. Rynek 34/2.

Klub Radnych „Prawo i Sprawiedliwość" – w każdy czwartek w godz. 17:00 – 18:00 w Ratuszu Staromiejskim, ul. Rynek 1

Nowi przewodniczący komisji

12 października odbyła się kontynuacja XXVII sesji Rady Miasta Starogard Gdański, podczas której wybrano nowych przewodniczących, ich zastępców oraz nowe składy Komisji Rady Miasta.

Przewodniczącym Komisji Budżetu, Strategii i Programów Pomocowych jest Jarosław Janaszek, a jego zastępcą Jan Strzelczyk.
Przewodniczącym Komisji Samorządności, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa jest Jan Strzelczyk, a jego zastępcą Anna Gdaniec.
Przewodniczącym Komisji Infrastruktury, Gospodarki Miejskiej i Ochrony Środowiska jest Wojciech Pielecki, a jego zastępcą Jarosław Krzemiński.
Przewodniczącym Komisji Rodziny, Zdrowia i Pomocy Społecznej jest Mieczysław Płaczek, a jego zastępcą Anna Gdaniec.
Przewodniczącym Komisji Edukacji jest Sławomir Ruśniak, a jego zastępcą Artur Cybula.
Przewodniczącym Komisji Kultury i Promocji Miasta jest Artur Cybula, a jego zastępcą Tomasz Cylkowski.
Przewodniczącym Komisji Skarg, Wniosków i Petycji jest Artur Cybula, a jego zastępcą Piotr Szubarczyk.
Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej jest Jarosław Krzemiński, a jego zastępcą Mieczysław Płaczek.
Na poprzednim posiedzeniu nową wiceprzewodniczącą Rady Miasta wybrana została Dorota Glanert, a nowym Przewodniczącym Komisji Sportu Piotr Szubarczyk. ■

NIERUCHOMOŚCI Gminy Miejskiej Starogard Gdański

Prezydent Miasta Starogard Gdański informuje, że 27 października 2026 r. wydane zostało **Zarządzenie Nr 435/10/2026 w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonej do zbycia,** obejmujące 1 pozycję: **ul. Gimnazjalna – działka nr 33/5 obręb 14 o pow. 374 m², KW 602/7, C2.9.MU.5 –** teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej, jednorodzinnej i wielorodzinnej, zbycie w drodze bezprzetargowej na poszerzenie sąsiedniej wspólnoty mieszkaniowej.
Zarządzenie podlega podaniu do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta (II piętro, w pobliżu pok. 200) na okres 21 dni, licząc od dnia następnego po dniu podjęcia i zamieszcza się na stronach internetowych urzędu, a informację o wywieszeniu wykazu podaje się do publicznej wiadomości w prasie lokalnej.
Informacji szczegółowych udziela Wydział Gospodarki Gruntami, Geodezji i Rolnictwa Urzędu Miasta Starogard Gdański ul. Gdańska 6, tel. 58 5306076.

Prezydent Miasta Starogard Gdański
Janusz Stankowiak

XXVII sesia Rady Miasta — 30 września 2026 roku

Podjęte uchwały:
1. Uchwała w sprawie przyznania nagrody Rady Miasta Starogard Gdański dla najlepszego maturzysty
2. Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Miejskiej Starogard Gdański na 2026 rok (zmiana 8)
3. Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Starogard Gdański na lata 2026-2040 (zmiana 8)
4. Uchwała w sprawie wprowadzenia i realizacji programu miejskiej karty mieszkańca pn. „Starogardzka Karta Mieszkańca"
5. Uchwała w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Starogard Gdański na lata 2026 – 2030"
6. Uchwała w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Centrum Usług Społecznych w Starogardzie Gdańskim" poprzez przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim w Centrum Usług Społecznych w Starogardzie Gdańskim
7. Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie nagród Prezydenta Miasta Starogard Gdański w dziedzinie kultury, gospodarki i inicjatyw społecznych:
8. Uchwała w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2027-2031
9. Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego dotyczącego powierzenia Gminie Miejskiej Starogard Gdański wykonywania zadania własnego Gminy Miejskiej Kościerzyna w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych
10. Uchwała w sprawie w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia skargi na działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim oraz Prezydenta Miasta Starogard Gdański - skarga z dnia 12 września 2026 r.
11. Uchwała w sprawie przedłużenia terminu rozpatrzenia skargi na działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim oraz Prezydenta Miasta Starogard Gdański - skarga z dnia 16 września 2026 r.
12. Uchwała w sprawie delegowania przez Radę Miasta Starogard Gdański przedstawiciela do Rady Nadzorczej Starogardzkiego Klubu Sportowego Sportowa S.A.
13. Uchwała w sprawie odwołania składu osobowego Komisji Sportu, Rekreacji i Turystyki Rady Miasta Starogard Gdański
14. Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania składów osobowych stałych komisji Rady Miasta Starogard Gdański
15. Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania przewodniczących stałych komisji Rady Miasta Starogard Gdański i ich zastępców
16. Uchwała w sprawie przyjęcia rezygnacji Wiceprzewodniczącego Rady Miasta Starogard Gdański
17. Uchwała w sprawie przyjęcia rezygnacji Wiceprzewodniczącego Rady Miasta Starogard Gdański
18. Uchwała w sprawie powołania Komisji Skrutacyjnej.
19. Uchwała w sprawie stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczącej/ego Rady Miasta Starogard Gdański

Kontynuacja XXVII sesji — 12 października 2026 roku

Podjęte uchwały:
1. Uchwała w sprawie odwołania składów osobowych stałych komisji Rady Miasta Starogard Gdański
2. Uchwała w sprawie w sprawie odwołania przewodniczących oraz zastępców przewodniczących komisji Rady Miasta Starogard Gdański z pełnionych funkcji
3. Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania składów osobowych stałych komisji Rady Miasta Starogard Gdański
4. Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie powołania przewodniczących stałych komisji Rady Miasta Starogard Gdański i ich zastępców
5. Uchwała w sprawie odwołania składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Starogard Gdański oraz jej przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego
6. Uchwała w sprawie powołania składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Starogard Gdański oraz jej przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego
7. Uchwała w sprawie odwołania składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Starogard Gdański oraz jej przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego
8. Uchwała w sprawie powołania składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Starogard Gdański oraz jej przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego.

ZADANIE Z Gwiazdkiem

Maja Sobecka, **Wiktor Gaca** i **Maksymilian Gniazdowski** to zwycięzcy z ostatniego wydania. Gratulujemy i zapraszamy po odbiór nagród do Urzędu Miasta, pokój 121 (I piętro).

Tym razem pokoloruj jesienny obrazek z Gwiazdkiem, a następnie wypełnij kupon i dostarcz osobiście do Urzędu Miasta, pokój 121 lub prześlij zdjęcie z rozwiązaniem na adres konkurs@um.starogard.pl **do 13 listopada** 2026 roku.

tu wpisz swoje imię i nazwisko

Do wygrania zestaw miejskich gadżetów. Zwycięzców ogłosimy w listopadowym, wydaniu gazety.

Regulamin konkursu dostępny jest na stronie starogard.pl w zakładce „Komunikaty z urzędu".

Zgony

1. Krzysztof Kaiser l. 60
2. Marcin Zimmermann l. 43
3. Teresa Radko l. 85
4. Jan Łepek l. 78
5. Krystyna Wilma l. 93
6. Józef Otta l. 70
7. Zenon Miszewski l. 63
8. Roman Watras l. 81
9. Rozalia Brzoza l. 93
10. Renata Szarafin l. 84
11. Felicja Sepełowska l. 96
12. Dariusz Górski l. 55
13. Regina Stefańska l. 99
14. Jerzy Łudczak l. 73
15. Helena Muchowska l. 87
16. Stanisław Armatowski l. 76
17. Czesława Kreft l. 79
18. Leon Gliniecki l. 88
19. Albert Schmidt l. 82
20. Jacek Heksel l. 60
21. Krystyna Jankowska l. 85
22. Eugenia Kłos l. 75
23. Teresa Berlik l. 89
24. Dariusz Prabucki l. 49
25. Ryszard Stankiewicz l. 80

Bezpłatny Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta Starogard Gdański „STAROGARD.pl", wydawca Gmina Miejska Starogard Gdański, adres: ul. Gdańska 6, 83-200 Starogard Gdński, redaktor naczelna: Małgorzata Rogala, druk: Polska Press sp. z o.o., ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, Dukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, 85-438 Bydgoszcz. Kolportaż: Pomorska Dystrybucja Reklam Jarosław Witakowski, ul. Józefa Kleszczyńskiego 16, 83-200 Starogard Gdański. Copyright © Gmina Miejska Starogard Gdański. Wszelkie prawa zastrzeżone. „STAROGARD.pl" ani żadna jego cześć, bez zgody wydawcy nie może być wykorzystana w systemach odtwarzalnych bądź reprodukowana jakimkolwiek sposobem: fotograficznym, elektronicznym, mechanicznym lub innym.

Prezydent Miasta Starogard Gdański - **Janusz Stankowiak**
Przewodnicząca Rady Miasta Starogard Gdański - **Anna Benert**

zapraszają na

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

11 listopada 2026

13:30 **Uroczysta Msza św. w intencji Ojczyzny i mieszkańców Starogardu Gdańskiego**
w kościele pw. św. Mateusza

15:00 **„Marsz ku Wolności”**

Zaczynamy o godz. 15:00 na Al. Niepodległości (parking CH Kociewie obok Carrefour), przejście ul. Lubichowską, ul. Kościuszki, ul. Paderewskiego, przez Rynek, ul. Podgórną, ul. Kanałową, ul. Hallera, do Parku Miejskiego z towarzyszeniem Orkiestry Dętej SCK i kompanii honorowej Wojska Polskiego

15:40 **Uroczystości w Parku Miejskim** (w Parku Miejskim przy pomniku Wierzyczanki)
- odśpiewanie Hymnu Państwowego
- wystąpienie okolicznościowe Prezydenta Miasta
- złożenie kwiatów pod tablicą upamietniającą powrót Starogardu do Państwa Polskiego

16:00 **Piknik Niepodległościowy** (w Parku Miejskim przy pomniku Wierzyczanki)
- gorąca herbata i grochówka żołnierska dla uczestników uroczystości

ZAPRASZAMY DELEGACJE ORAZ POCZTY SZTANDAROWE

Organizator
Gmina Miejska Starogard Gdański

Współorganizator
Gmina Starogard Gdański